

arallegim

ELS LLIBRES
I LES COSESIGNASI
ARAGAYHeu preguntat mai a
algú assegut al
carrer si es troba bé?

Claudio Magris és un home que pensa. Penseu que no és tan habitual, això. No tothom se sent amb la necessitat de pensar sobre el món que l'envolta. De fer-se preguntes i respondre-les, preguntes que vagin més enllà d'un mateix, de les pròpies necessitats i desitjos. Magris té aquesta curiositat universal, aquest neguit de mirar a l'entorn i buscar explicacions, per això s'ha convertit en un escriptor totterreny, que fa novel·la i assaig, que fa crítica i tradueix, que escriu a la premsa. Algú que pensa tot i saber que "un llibre, com deia Paul Valéry, ajuda a no pensar, i això és el que, al fons del cor, cadascun de nosaltres desitja més intensament".

Edicions de 1984, que s'ha preocupat d'anar-nos acostant la seva obra, treu ara *Instantànies*, un recull d'articles publicats al *Corriere della Sera* entre el 1999 i el 2016, en traducció de Josep Alemany. No són articles polítics o d'actualitat, per això no han perdut vigència. Com indica el títol, són instantànies, reflexions a peu de la realitat quotidiana d'un veí de Trieste, ciutat de frontera, que és també un viatger despert, mundà i tafaner.

"Davant un còctel, homes i dones són tots iguals, com davant l'amor i la mort, reclutes del destí posats en fila i vestits amb uniforme". No som res. Però sobretot no som res sense els altres: "El sentit de l'existència consisteix sobretot a dialogar, a sortir de nosaltres mateixos i trobar-nos amb l'altre". Si pot ser sense jutjar-lo, perquè "com deia Don Quixot, que cadascú s'ocupi dels seus pecats". Magris ho

FRANCESC MELCION

LES CABÒRIES DEL DIA
A DIA DE CLAUDIO
MAGRIS SÓN LES D'UN
HOME QUE PENSA I
PARLA AMB LA GENT

practica, troba persones interessants i hi conversa, com per exemple aquell dia que surt d'un restaurant per fumar i s'asseu a la voravia. Una colla de nois i noies passa a prop seu i un d'ells, d'origen africà, li pregunta "amb accent gairebé vènet": "Tot bé?" La fan petar, el noi és del Senegal... Quan marxen, Magris pensa: "Em ve al cap que no he preguntat mai «Tot bé?» a ningú assegut a terra". Jo tampoc. I vosaltres?

O la història de l'Ida, mestressa d'un hostel de muntanya on Magris passa temporades. Quan l'espòs mor, ell s'adona que només parlava amb el marit, que de l'Ida no en sabia gairebé res: "Havia viscut contenta amb el seu home, però a la seva ombra". I, tot i la tristor, la mort d'ell "li havia donat una independència, una dignitat que abans li era desconeguda". I d'aquí Magris va a parar a "la tirania exercida [per algunes dones] sobre l'home en detalls quotidians", una tirania que no és "sinó el poder envilidor que els criats tenen a vegades sobre els amos, sense per això deixar de ser criats".

Magris és lliure i pensa. Compartir les seves cabòries us farà lliures i us farà pensar. ♦♦

UN TAST
DE CATALÀALBERT PLA
NUALART

Qui coneix la norma sap que el dubte que planteja el títol d'aquest *tast* es resol prescrivint que, en un registre formal, cal dir i escriure "S'ha rigut de mi". Ara bé, ¿són igual de vives -i, per tant, igual d'acceptables en registre col·loquial- les dues frases del títol?

Fabra va entendre i explicar molt bé aquest fenomen, que afecta altres verbs: (*en*)recordar-se de, (*em*)burllar-se de, (*en*)fotre's-de, etc. A les seves *converses* 653 (21-4-1925) i 654 (23-4-1925), ho deixava molt clar. D'un "me'n ric, d'ell" emfàtic es passa a un "me'n ric d'ell" equivalent a "em ric d'ell", però en aquest "me'n ric d'ell" el pronom *en* acaba sent un prefix, com ho demostra el fet que diem -diu Fabra- "vaig enriure'm d'ell" i no pas "vaig riure-me'n d'ell". El seu diagnòstic, molt noucentista,

¿S'ha enrigut de mi
o se n'ha rigut de mi?

era que si "m'enric d'ell" vol dir el mateix que "em ric d'ell" passa a ser sobrer i només és tolerable en estil familiar. (Rebutjant "m'enric d'ell", a més, aturava el procés recursiu que du a "me'n ric d'ell", "me'n enric d'ell", etc.) Per això, si que admetia *emportar-se* al costat de *portar-se*, perquè "emportar-se el dinar" no equival a "portar-se el dinar".

La claredat de Fabra es perd a la nova gramàtica normativa (GIEC). A la pàgina 706, accepta com a variants col·loquials de *riure's de* la

DE VEGADES "ALGUNS
PARLARS" RESULTA
SER EL QUE DIEM
LA GRAN MAJORIA
DELS PARLANTS

forma *riure-se'n de* (la que Fabra deia que no dèiem) i la forma *enriure-se'n de*. Se salta, de manera inexplicable, *enriure's de*. L'error s'entén més a la pàgina 844, on assimila *riure-se'n* o *recordar-se'n* a *anar-se'n* o *sortir-se'n*. Però són casos ben diferents. Diem "S'ha enrigut d'ell" i no diem "S'ha enanat de París"; i encara que no sigui tan clar diem "Se n'ha anat de París" i no diem "Se n'ha rigut d'ell".

Per ser justos amb la GIEC, cal dir que a la mateixa pàgina 884 també admet com a possibles *enrecordar-se* i *enriure's*, però en parla com si fossin autèntics friquis: "En alguns parlars, aquests verbs apareixen fins i tot amb el pronom *en* prefixat". Bé, "alguns parlars" resulta ser, en la pràctica, el que diem la gran majoria dels parlants. ♦♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] **El llibre de La Marató: malalties infeccioses**
DIVERSOS AUTORS Columna
224 pàgines, 10 € 1/5

[2] **Origen**
DAN BROWN
Columna
608 pàgines, 22,50 € 2/10

[3] **El noi del Maravillas**
LLUÍS LLACH
Empúries
512 pàgines, 21,50 € 4/5

[4] **Una columna de foc**
KEN FOLLETT
Rosa dels Vents
944 pàgines, 24,90 € 6/13

[5] **Fer-se totes les il·lusions possibles**
JOSEP PLA Destino
258 pàgines, 20,90 € 3/3

NO-FICCIÓ

[1] **Transforma la teva salut**
XEVI VERDAGUER
Rosa dels Vents
296 pàgines, 17,90 € 1/11

[2] **Un hivern fascinant**
JOAN MARGARIT
Proa
96 pàgines, 16 € 6/6

[3] **La vida que aprenc**
CARLES CAPDEVILA
Arcàdia
224 pàgines, 16 € 4/37

[4] **Summits of my life**
KILIAN JORNET
Ara llibres
208 pàgines, 25 € 8/7

[5] **El que la terra m'ha donat**
LLUÍS FOIX Columna
224 pàgines, 19,90 € 2/7

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] **Origen**
DAN BROWN
Planeta
640 pàgines, 22,50 € 1/10

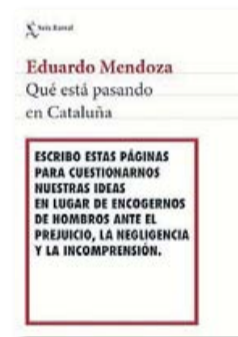
[2] **El huevo invisible**
JAVIER SIERRA
Planeta
500 pàgines, 21,90 € 2/6

[3] **Más oscuro**
E.L. JAMES
Grijalbo
640 pàgines, 17,90 € -/2

[4] **Patria**
FERNANDO ARAMBURU
Tusquets
648 pàgines, 22,90 € 3/66

[5] **Los pacientes del doctor García**
ALMUDENA GRANDES Tusquets
768 pàgines, 22,90 € 5/14

NO-FICCIÓ

[1] **¿Qué está pasando en Cataluña?**
EDUARDO MENDOZA Seix Barral
48 pàgines, 8 € 1/2

[2] **La alegría de cocinar**
KARLOS ARGUÏÑANO
Planeta
420 pàgines, 19,90 € 4/5

[3] **Transforma tu salud**
XEVI VERDAGUER
Grijalbo
296 pàgines, 17,90 € 2/11

[4] **40 años de historia con El Jueves**
JORDI RIERA PUJAL / RBA
224 pàgines, 24 € -/4

[5] **Around the corner**
PAULA BAENA I GIOVANNA BRAVAR
Cúpula
240 pàgines, 19,95 € 3/2

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat